

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre . . . 10 frt. — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50.
Egy hóra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönség a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bocsátva küldendő.

Előrehozható helyben:
Főter 1828. sz. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. szakt.)

Hirdetési díj:

Egy hónapra postán 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vetetnek (el. Helyg. díj minden külön bejelölésért 30 kr.)

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló hirdetésnek 500 szavú díj 30 kr.

Nyitási költségek minden postán 50 krajczár.

Hirdetést előzetesen a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. szakt.)

Kéziratok nem adataink vissz.

Fölhívás előfizetésre.

A „Debreczen” huszonhetedik évfolyamának második évfolyamára, mely ápr. hóval kezdődik, előfizetést nyitunk. Bizalommal kérjük t. előfizetőinket, hogy támogatásukat a jövőben se vonják meg tőlünk, mert ha volt valaha arra szükség, hogy északkeleti Magyarországnak egyetlen függetlenségi lapja fentartassék: úgy most, a jelen zavaros politikai viszonyok közt van erre szükség, midőn egy kipróbált elvűségi lapra nagy feladat vár. Programunkat nem szükséges fejtegetnünk, nagy hangú reklámokra sincs szükségünk, hiszen elég reklám lapunk mellett hosszú és dicsőséges multja.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:

Egy évre 20 korona (10 frt.)
Fél évre 10 korona (5 frt.)
Negyedévre 5 korona (2 frt 50 kr.)
Egy hóra 2 korona (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy előfizetéseiket egyszerűen a cím alatt sziveskedjenek beküldeni: A »Debreczen« kiadó-hivatalának, Debreczen.

Tisztelettel:

A »DEBRECZEN«
szerkesztősége és kiadóhivatala

Szerkesztői üzenet.

Debreczen, márcz. 30.

Sz. M. urnak, helyben. Ujabb levelet is megkaptam s figyelmesen átolvastam. Miután abból, hogy multkor levelelének azon részét, melyet magamra nézve ha nem is sértőnek, de bántónak találhattam, újabb levélben rektifikálta, azt látom, hogy távolról sem ellenféllel, hanem éppen jó akaratu barátal van dolgom: engedje meg, hogy újabb ellenveletemre és kifogásaira hosszasan válaszoljak. Különbön ön maga is azt írja, hogy a nyilvánosság terén leszünk kénytelenek ezeket a kérdéseket megvitatni; jó; kezdjük el már most a dolog tisztázását, mert az eszmék surlódásából születik meg az egészséges közvélemény. A »Debreczen« hasábjai mindig nyitva állottak a tisztességes hangon tartott ellennézeteknek; e lap a polémia elől soha ki nem tért s nem egyszer sikerült bebizonyítania — olykor-olykor igen magas állású urakkal szemben is — hogy álláspontja helyes.

Kezdjük levélnek elején. Ön kifogásolja azt, a mit én a nyitrai választásról írtam. Én ugyanis elítélvén a nyitrai választási elnök visszaéléseit, azt írtam, nem értem, hogy mit kerestett a nyitrai választáson a Bartha Miklós elnökölele alatt álló függetlenségi pártkörnek több tagja, miért vállalt Pázmándy Dénes a néppártnál bizalmi férfiúi szerepet, mikor a kormánypárt, mely a néppárttal Nyitrai megütöközött, közelebb áll hozzánk, függetlenségi párt, mint a néppárt?

Ön erre azt mondja, hogy az illető képviselőknek hazafias kötelességök volt oda elmenni, mert erre ifj. Zichy János által még a választás előtt fel lettek szólítva, a szabad választás ellenőrzése céljából.

Én nem tudom, hogy a nyitrai néppárt jelöltje mily czímen, mily indokolással fordult támogatás végett függetlenségi képviselőkhez is, de meggyőződése szerint e képviselőknek ilyen formán kellett volna a kérelmet visszautasítani:

— »Mi veletek nem értünk egyet. Mi a hazára nevezve károsnak tartjuk azt, hogy ti felekezetek szerint akarjátok széttagolni a magyar nemzetet. Ti ugyanis nem azt nézitek, hogy valaki kipróbált jellem, jó hazafi s képzett elme-e, hanem csupán azt, hogy kath. vallású-e, illetve, hogy miként gondolkozik az egyházpolitikai reformok felől. Mi előttünk pedig csupán a hazafiság és más erények határoznak, a vallás ellenben, politikai pártállásunknál, nem jó tekintetbe. Imádjá Istenét kiki saját legjobb meggyőződése szerint, de abból, hogy valaki ilyen vagy amolyan vallású, politikai fegyvert ne kovácsoljon. A kálvinisták közt is sok csunya mameluk van, éppen úgy, mint a kathólikusok közt; viszont a függetlenségi pártnak éppen úgy vannak tagjai a kálvinisták, mint a kathólikusok, lutheránusok és zsidók közt. Ezek hitfelekezeti téren nem, de politikai érzelemben összeforrtak.

A vallási dolog, a politika pedig nagyon is a földön jár; a kettőt nem szabad összetévesztetni, vagy egybe keverni. Ti pedig egybe kevertétek. Mi nekünk tehát semmi közünk hozzájuk. Mi közönyösen nézzük a nyitrai választást, mert nincs ott jelöltünk. Birkozatok meg a kormánypárttal, a hogy tudtok; ha győztek: az a ti dicsőségetek, ha pedig megvernek benneteket: az a ti károk. Ha a szabad választás ellenőrzése céljából bizalmi férfiakra van szükségetek, forduljatok Steiner és Schopper püspökökhöz, vagy Wolafkához, ezekben telik a ti gyönyörűségeitek; de mi nem fogunk a ti segítségetekre menni, mert titeket még nagyobb ellenfeleinknek tartunk, mint a kormánypártot. Szeretnénk mindkettőtöket megverni, de titeket első sorban!

Ez lett volna a helyes, korrekt, radikális válasz, melyet függetlenségi képviselőknek a néppárti jelölt kérésére adniok kellett volna. Mégis akadtak, igaz, hogy nem sokan, függetlenségi képviselők, kik Nyitrai — a néppárt támogatása végett — megjelentek; mert az, ha valaki, mint Pázmándy tette a nyitrai néppártnál — bizalmi férfiúi állást foglal el: az illető pártnak támogatását jelenti. Ezt voltam én bátor kifogásolni. Nem mondtam ezzel azt, hogy az illető képviselő urakat néppártiaknak tartom, de a függetlenség nagy szívével összeférhetetlen az, hogy függetlenségi képviselők olyan pártot támogassanak, mely a függetlenség eszméjétől legtávolabb áll.

A ki nem a magyar királyt, hanem a római papát akarja a magyar alkotmány legfőbb csúcsára állítani, mint a néppárt teszi: az éppen olyan hütlenséget követ el, mint azon nemzetiségi pártok, melyek az orosz czárral, az olah, vagy a szerb királyal kaczerkodnak.

Ezt nem gondolták meg azon képviselő urak, kik talán szivességből, vagy barátságból a néppárt támogatására mentek, azon ürügy alatt, hogy az esetleges választási visszaéléseket megakadályozzák; a mi azonban, unint láttuk, az ő erélyességüknek sem sikerült.

Kár volt tehát oda menniök!

Egészen más kérdés az, hogy miként ítélünk a nyitrai választási elnök visszaélései felett s mily megtorló eszközökhöz kell e miatt nyulni. Hát bizony ezen visszaéléseket elítélte mindenki, minden párt. Elítelték úgy a Bartha Miklós elnökölele alatt, mint a Justh Gyula elnökölele alatt álló függetlenségi pártkör tagjai, valamint a nemzeti pártiak és pártönkivüliek is: de legjobban elítélte maga

Latkóczy államtitkár, a nyitrai kormánypárt megválasztott képviselője azzal, hogy a klerikális mandátumot nem fogadta el.

Ez volt a legelsőjebb ítélet, mely mellett eltörpül mindazon megítélő kifejezés, melyekkel Tarnóczyt a képviselőházban illették.

De legyünk teljesen őszinték és igazságosak Tarnóczyval szemben is. A miket ő Nyitrai elkövetett, az menthetetlen; de hát ő csak a járt nyomokon haladt, mert hasonló visszaélések számos körületben megtörténtek már. Magam is nem egyszer voltam tanúja annak, hogy a választási elnökök kezébe adott hatalom milyen visszaélésekre vezethet. Tarnóczy nem tett egyebet, minthogy a kipróbált és gyakran sikerre vezető elnöki visszaélések valamennyi faját egyesítette a győzelem kicsikarására, egynek kivételével: hogy t. i. vért nem ontatott.

Már pedig voltak már, nem is csekély számmal, olyan választások is, hol az elnöki visszaélések és erőszakoskodások miatt polgárvér ömlött; a mandátumot mégis igazolták s az illető elnöknek, ki nagyobb bűnös volt, mint Tarnóczy, a hajszála se görbült meg.

Tarnóczy pedig, ki minden erőszakosságai mellett sem lövetett a nép közé, máris eléggé megbűnhődött. Anyi haszna bizonyára lesz e bűnhődésnek és országos botránynak (ez az egy jó származik az egész dologból), hogy jövőre a választási elnökök nem merik oly vakmerően túllépni törvényes hatáskörüket.

Levelelem ezen részével, melyre a legnagyobb súlyt fektettem, végeztem s egyik-másik argumentummal levele további részének egyes passzusait is igyekeztem megczáfolni; de ismét itt jön levelelem egy része, melyet felelet nélkül nem hagyhatok.

Ön ugyanis azt írja: »Nem tudom, barmint akarjam is okát találni annak a felfogási különbség létrejövetele, a mely a mai »Debreczen« és az akkori között van, mikor ön szerkesztői minősége első éveiben vezette e lapot.«

E súlyos vádra, mely pusztán visszhangja annak, melyet már egy ízben a debreczeni függetlenségi párt egyik tagjától hallottam, mely vád oly mélyen sért, hogy kénytelen leszek a legközelebbi pártgyűlés előtt fölvetni azon kérdést, hogy van-e bennem bizalma a debreczeni függetlenségi párt, vagy sincs s ha nincs bizalma, azonnal letezem a szerkesztői tollat, melyet nem egyszer megbénított a debreczeni függetlenségi párt némely tagjainak apróbb kérdésekben való nézetkülönbsége: röviden csak annyit felelek, hogyha ön rám bizonyítja azt, hogy én valaha önmagammal s elveimmel ellentétbe jöttem; ha bizonyítja azt, hogy ma másként írtam, mint tegnap, vagy ezéltől 18 évvel, midőn már beelőztem a haláltan hirlapírói munkába; ha rám bizonyítja azt, hogy én valamikor a függetlenségi párt alapelvei ellen csak egy betűvel is vettem (arról persze nem tehetek, hogy egyik-másik dologban való felfogásom nem tetszett mindenkinek, mert hiszen olyan hirlapíró soha nem volt és soha nem is lesz, a ki mindenkinek a szája íze és egyéni felfogása szerint tudna írni); ha rám bizonyítja azt, hogy én valaha a debreczeni függetlenségi párt hivatalos, intéző bizottsági és közgyűlési határozatait figyelembe nem vettem és nem ezek szerint jártam volna el; ha rám bizonyítja azt, hogy én nem a párt javát, hanem személyi tekinteteket tartottam szem előtt: ez esetben kész vagyok, szegény ember létemre, egy egész havi fizetésemet átadni azon jótékony, vagy bazafias célra, melyet ön kijelöl, a nélkül, hogy öntől, be nem bizonyítás eszéén, hasonló ajánlatot várnék.

A mit ön a kormánypártól mond, hogy menniben 67-es, mennyiben 75-ös, hogy kiket lehet joggal mamelukoknak nevezni, e felett nem vitázom; azt se tesztem kérdés tárgyává, a cikkem elején mondtam, hogy a függetlenségi párt miért áll közelebb a kor-

mánpárthoz, mint a Schopper és Wolafkai néppárthoz; de ismét titakoznom kell azon gyanúsítás ellen, hogy én a Tisza-család cégéret újabb időközéig atkoztam, most pedig nem teszem ezt.

Először is én soha nem tettem azt, hogy a Tisza-családot valaha atkoztam volna. Az atkozódást csak az olyan hirlapírók használják fegyverül, a kik ma egyik, holnap másik, holnapután pedig harmadik pártnak adják el magukat. Én nem atkoztam a Tisza-klikk ellen soha, de azt sem tudja ön kimutatni, hogy az újabb időben dicserem volna a Tisza-rendszer.

Sőt éppen mindig küzdöttem ellene s nem minden siker nélkül. Mert megtörtént az is, hogy én, a szegény újságíró, csupán a győzelem acél-toll erejével, megtudtam bukattani Tiszának és Dégenfeldnek, s más hatalmas uraknak, jelöltjeit. Ön azonban, úgy látszik, az ilyen eseteleket már elfeledte, vagy figyelembe nem vette.

A mit ön az egyházpolitikai javaslatok egynemelyikéről elmond, azt alarom. — A felekezet-nélküliség elvét, és a gyermekek vallásáról szóló új törvényjavaslato, különösen ez utóbbit, mely rosszabb a 68-iki törvényénél is, én magam se helyesletem, a mint ennek a »Debreczen« hasábjain többször kifejezést adtam. De úgy látszik, hogy ön nem olvasta ezen cikkeket, mégis argumentumul hoz föl olyan dolgokat, melyeket soha nem írtam.

Hasonlít önnek ezen eljárása ahoz, mint midőn két ízben is vádoltak engem azzal, hogy én egy bizonyos függetlenségi képviselőt a lapban rendszeresen, folytonosan üldözök és támadok. Midőn aztán azt mondtam, hogy mutassák föl azon tamadó cikkeket, nem tudták fölmutatni, hanem bevallották, hogy ők csak hallották azt, hogy ilyen cikkeket jelemt meg a »Debreczen«-ben. Pedig ugy állott a dolog, hogy nem a »Debreczen«, hanem a »Debreczeni Ellenőr« hozott ilyen cikkeket. És mégis nekem tettek szemrehányásokat miatta.

Azon szives jó kívánatait, hogy engem az uristen az emberi kor legvégső határáig éltesse, meg pedig oly erőben és állapotban, hogy mindig több vágyam legyen a függetlenségi pártot előbbre segíteni: nagyon köszönöm s hasonló jó kívánatokkal viszonozom. De e jó kívánatoknál is, melyeket ismételve megköszönök, többre becüsünem azt, ha engem, ki mint a debreczeni függetlenségi párt lapjának szerkesztője a legkisebb, a legnehezebb helyzetben vagyok, mert nekem kell minden ódiomot magamra vennem, pártom némely tagjai a helyett, hogy gáncsolnak s munkámban gátolnak: inkább támogatának. Vagy ha támogatásukat ki nem érdemelhetem, legalább ne sztanák olyan körökben is az ellenséges hangulatot ellenem és a lap ellen, mely körök a nélkül se nagy örömmel látják a »Debreczen« létezését és az én meg nem vásárolható hirlapírói tollam munkásságát.

Azon kifejezését, hogy a »párt-laptulajdonos társaság« (a mi nem is létezik) engem »ütköző«-nek képzeli: nem értem. Sziveskedjék ezt megmagyarázni. Mert ha azt érti alatta, hogy az én hirlapírói működésem akadályozza a debreczeni függetlenségi párt teljes egyetértését, akkor én nem akalmatlanokom többé Debreczenben. hanem átengedve a lap-szerkesztést azoknak, kik jobban értenek hozzá, mint én, elvonulok valami csöndes faluba malacot nevelni, a mi sokkal hálásabb és jövedelmezőbb foglalkozás, mint a lapszerkesztés.

Jól sejtí azt, hogy azon szerkesztői üzenetem: »rövid idő múlva ki fog tűnni, melyikünknek volt igaz«: azt jelenti, hogy a debreczeni függetlenségi párt legközelebbi közgyűlésen határozott állást fog foglalni. Nem kétkedem benne, hogy milyen lesz ezen állásfoglalás; mert a kik a függetlenségi kör közgyűlésen kimondtuk, hogy hol állunk, azt lesz bátorságunk kimondani a pártgyűlésen is. Azt nem hiszem, hogy ez Debreczenben partzakadást jelentene, mert a debreczeni függetlenségi pártnak 99 és $\frac{9}{10}$ egy nézetben van s pártvezérenek Kossuth Ferenczet valija, a ki a tapolcai választó-körületben mondott programbeszédében a lehető legszabatosabban és leghatározottabban fejtette ki a függetlenségi párt elveit.

papír
Á
ható!
396
de, papirkereskedésben

T

ERS

kevés szabad, de gazdag, maknál, a hol a szabad ellenben, a félig közt a biztos felvételt eszközöl. szabad szensavtartalom, különösen tudóvörzésen használtatik.

Görbersdorfbán Gebhardt, dr. Navratil, a legjobb eredménnyel főmálnál.

Z

edés ellen,

ebb ital!

cs. és k. és szerb k. udv. Asványvisz szállítóházi, Budapest.

en és vendéglőkben.

ÁG.

ILAP.

orsz. képviselő.

ben is már

adalmi tudósi-

ggel olvashatja szes kül- és bel-

férfiás bátor- s szembe száll tól megtisztítani

minden magán- ltan és egyene-

g részéről már sság és a köz- ve áll jövőben (130)

si ára:

adóhivatal:

IV. ker., stély-utczá

2. sz.

Ilyen vezér alatt győzni fogunk. Tudom, hogy én is veletk lesz, mert a függetlenségi párt elveit való magyar embernek nincs másutt helye, mint a Kossuth Ferencz zászlója alatt, melyre eddig csak a Rudnyánszky Gyula féle firmák próbálták sarat dobni, de a sár az ő szemtelen pófajukra hullott vissza.

Kösa Barna.

Országgyűlés.

A nyitrai választás dolgát szerdán azzal a kijelentéssel halasztotta el csütörtökön az elnök, hogy:

— Szólásra többen vannak még feljegyezve!

A valuta-bizottság és az országgház építéséről szóló jelentésnek bemutatása után mégis azzal kezdette Szilágyi Dezso csütörtöki enuncziációját, hogy:

— Szólásra senki sincs feljegyezve.

Tarnóczy Gusztávnak nyilatkozata következtében ugyanis mindenki törülte magát a fekete tábláskákra, senki sem akart még azután is annak az urnák a nyitrai viselkedésével foglalkozni.

Perczel Dezso belügyminiszter szólalt fel meg egyszer a vitakozás berekesztése után; a miniszter felszólalásának szinte természetes következménye volt egy csomó személyes kérdés. Pazmándy Dénes, Förster Ottó rektifikáltak a miniszter állításait és ekkor Apponyi Albert gróf állott fel, hogy pártjának megtámadása miatt személyes kérdésben szót kérjen, az elnök azonban hivatkozva a házszabályok 163. és 166. §-ára, azt megengedhetőnek nem tartotta.

Kund Jenő még éppen jókor érkezett, hogy válaszoljon Perczel Dezsó azon állítására, mintha Thuróczy nyitrai főispán nem mondta volna, hogy bármekkora többsége lesz is Zichy grófnak, mégis Latkóczy lesz a képviselő.

Erdély Sándor igazságügyminiszter röviden kitért azon két törvényszéki bíró esetére, a kik egy választási manifesztumot aláírtak, de kielégítő választ egyáltalán nem adott, a többség ennek dacára nem járult hozzá ahhoz, hogy a nyitrai visszaélések megvizsgálására parlamenti bizottság küldessék ki, a Ház elnökét azonban egyhangulag felhatalmazták, hogy az új választást elrendelhesse a nyitrai kerületben; Förster Ottó, Okolicsányi László, Pazmándy Dénes, Kund Jenő és Tomcsányi László bejelentett mentelmi ügyei pedig a mentelmi bizottsághoz utasítottak.

Az összeférhetlenségi törvény kiegészítő-ről szóló törvényjavaslatot Görög Béla előadása alapján Mohay Sándor és Madarász József felszólalása után úgy általában, mint részleteiben egyhangulag elfogadták, míg Torontal varmegye egy feliratát a Ház többsége a bizottság jelentéséhez képest kedvezőlenül intézte el.

Ezzel a képviselőház áttért a kérvények tárgyalására.

A parviadatok elharapódzásának megakadályozása tárgyában benyújtott 24 rendbeli kérvényt Herman Ottónak a párba ellen intézett heves támadása után kiadták az igazságügyminiszternek; Kecskemet és Miskolc városok helyi érdekű kérvényei mellett Birtok Lajos és Herman Ottó emeltek szót, mire azokat is kiadták az illető szakminisztereknek.

A 17. sorjegyzék folyamán egyéb felszólalás nem is történt.

A kérvények tárgyalásának egyik lefontosabb mozzanata tagadhatatlanul az volt, mikor a 18-ik sorjegyzék öt utolsó kérényét tetetett vita tárgyává.

Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását kerelmezték ezekben az országgyűléstől. Szász Karoly előadó a kérvényi bizottság nevében azt javasolja, hogy helyezessenek irattárba.

Szederkényi Nándor a függetlenségi és 48-as párt nevében leüldetes szép beszédben mutatott rá azokra az erkölcsi motívumokra, a melyek elengedhetetlenül teszik, hogy nemzeti életünk legdicőbb alakjának elvülhetetlen érdemei törvénybe iktatassanak. Bábó Emil is pártolta azt az indítványt — és ekkor felszólalt Bánffy Dezso báró miniszterelnök.

Eddig valahányszor felszólalt a miniszterelnök, mindig kínos jelenetekre adott okot a képviselőházban, mostani beszéd- és értelemgyakorlata azonban a szó szoros értelmében botrányos volt.

A mennyire ugyanis ki lehetett venni Bánffy báró szavainak értelmét, azt mondta, hogy Kossuth Lajos szereplésében nem lát legdicőbb érdemet arra, hogy a törvénybe iktatassék.

A kormánypart e kijelentést meghelyeselte — és azok az urak azt állítják, a nemzet többségét ők képviselik.

A kérvények 19-ik sorjegyzéke 61 a magyar állam és nemzet ellenes igazok megkefezése tárgyában benyújtott kérvényből állván, — magas színvonalon álló nemzetiségi vitára szolgáltatott alkalmat, melyet Pazmándy Dénes nyitott meg hosszabb beszéddel.

Pazmándy mindenekelőtt jelezte a nemzetiségi kérdés mai stádiumát, világosan csoportosította az előzményeket, hogy egyesek

logikával levonhassa a kérélnhetlen konzekvenziákat, a melyek ezt az ügyet olyannyira elmergesítették, de sietett rámutatni azokra a módoszatokra is, a melyek által segíteni lehetne a bajokon, mely alkalommal mint sokat tapasztalt szakferfi az államrendőrség országos szervezésével is bővebben foglalkozott, végül pedig Serbán Miklós egyik legutolsó beszédére reflektált néhány szóval.

Apponyi Albert gróf foglalkozott ezután — a halgatóság figyelmét szokása szerint mindvégig lekötve — igen alaposan és igen behatóan a nemzetiségi kérdéssel és viszonyokkal; tette ezt Láng Lejosnak appropria zonalis záróbeszédével polemizálva és a belügyminiszter beszédének kapcsán, úgy hogy ismételve rátért a nyitrai választás dolgára — elmondván azt, a mit személyes kérdés címén már az ülés elején el akart mondani.

Perczel miniszter rövid meintegetése után az elnök a vita folytatását 2 órákor a pénteki ülésre halasztotta.

A képviselőház tegnapi ülésén Visontai Soma szólalt fel a nemzetiségi igazgatókról szóló kérvényről.

Bánffy Dezso miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a kérvényeket figyelemre méltóknak tartja. Meg van győződve róla, hogy nemcsak a legerélyesebb actióra lesz szükség. Egyszer-mind kijelentette, hogy erre nézve közelebből törvényjavaslatot nyújt be. A miniszterelnök e kijelentését általános helyesléssel fogadták.

Zalamegye vasuti kérvényénél Olay Lajos kijelentette, hogy a kormány a tapolcai kerületben felleptette Kossuth Ferencz ellen Vörös államtükört azert, hogy sakkban tarthassa a választókat a vasutal.

Perczel visszautasította ezt a gyanusitást.

Nógrádmegye kérvényénél a magyar nyelv népiszkolai tanítás ügyében Ugron Gábor mondott beszédet.

Szentes város magyar katonai akadémia iránti kérvényénél Láng Lajos képviselő polemizált Apponyi Albert gróffal.

Apponyi Albert rögtön felelt. Pulszky a katonai akadémia ellen szólott.

Ugron nagy hatással beszélt a magyar katonai nevelés szükségességéről.

Fehérvári G-za honvédelmi miniszter sietett Ugron beszédének hatását győngíteni. Azonban katonai viccei ezáltal cserben hagyták a minisztert s csak unatta a Ház beszédével.

A kormánypart, persze, mint mindig, halgalt és elfogadta a bizottság javaslatát.

Ezután Bánffy miniszterelnök válaszolt a Leopold-féle interpellációra.

Kijelentette, hogy Leopoldot nem a Kossuth temetésen való részvételért fosztották meg tiszti rangjától, hanem egyéb katonai-ellenes csekedeteiért.

Bánffy ajánlatára a Ház ma berekeszti az ülésszakot.

Hetfőn azonban újra megnyitattik.

BELFÖLD.

A nyitrai választás. A nyitrai szabadlevélű part érkezetletet tartott, melyben, minthogy Latkóczy Imre államtitkár a képviselőséget el nem fogadta, dr. Janics Sándor megyei főjegyzőnek ajánlotta fel a jelöltséget, ki azt elfogadta s e hó 31-dikén tartja meg programbeszédjét. A szabadlevélű part azt hiszi, hogy az új választásnál is többségben lesz.

Kárfy Titusz halála. Kárfy Titusz, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium nyugalmazott miniszteri tanácsosa, hetvenöt éves korában meghalt. Az elhunyt felszázados közhivatalt pályája alatt maradandó érdemeket szerzett magának a magyar közoktatásügy fejlesztése körül s különösen a közpískolák közzínehetnek neki nagyon sokat, mert ezekkel foglalkozott a legtöbbet és a legnagyobb szeretettel.

KÜLFÖLD.

Kirohanás a magyarok ellen. Az osztrák indenniy-vita folyamán Lueger képviselő heves támadást intézett a magyarok ellen. Azt bizonyította, hogy milyen káros Ausztriára nézve a Magyarországal való szövetség és hogy a magyarok, vagy a mint ő mondta, zsidó-magyarok, mennyire kihatározták a 66-iki eseményeket, hogy e köteleket teljesen szétszaggassák és hogy Ausztriát terrorizálják. Tömlök is azt követelik — ugymond — hogy Kossuthisták legyünk, a milyen Werkerle volt? Hiszen mindenkinek nem kötelessége Kossuthot tisztelni. En például nem teztelem Csak folytassák a magyarok működésüket úgy, a mint megkezdék. — Talán így egykor alkalom nyílik arra, hogy visszafizessük nekik azt a sok rosszat, a mit velünk elkövettek. A vita során még Bianchini intézett támadást Magyarországal ellen.

A bosszarábiai oláhok. A bosszarábiai tanfelügyeők — mint Odesszából telegrafálják, — bizalmas közleletet kaptak a közoktatásügyi minisztertől, amelyben figyelmezteti őket, hogy az oro-z nyelv tanítása különösen azokon a vidékeken, hol az oláhok vannak túlsúlyban, nem felel meg a várakozásnak.

A miniszter föl hívja a tanfelügyelőket, hassanak oda, hogy a tanítók nagyobb buzgalommal tanítsanak oroszul.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy gyereket Otthonában. Színházi előadások kezdete este 7 órákor. Apr. 15. Kaszás Gábor próba-bája a Margit-fürdő dísztermében.

Ujdonságok.

Gyermek-isteniztetel a főiskolai imateremben. Fontos újítást hozott be a főiskolai tanárikar az ifjúsági isteniztetések terén, a mennyiben kimondotta, hogy ezentúl az oratoriumban a gyermekek értelmének jobban megfelelő, szívviláguk szükségseit jobban kielégítő isteniztetéseket is fog rendezni a gymnasium 4 alsó s a kollegiumi elemi iskolák 4 felső, tehát 3-6 osztályú növendékei számára. Az első ilyen isteniztetel a főiskola lelkésze, Csiky Lajos teológiai tanár holnap, vasárnap reggel 9 órákor tartja a főiskolai imateremben, még pedig a következő, a szokottól teljesen elütő, a gyermekvilág énekelni szerető vágyát is kielégíteni akaró sorrenddel:

1. Gyülekezeti éneklés 74. dicséret 1-3 versei.
2. Gyermek-énekkar éneke.
3. Előfőhász. Imádság, Csiky Lajostól.
4. Gyülekezeti éneklés, 70. dicséret 1. 5. versei.
5. Egyházi beszéd, Csiky Lajostól.
6. Gyülekezeti éneklés, 64 dicséret 13. 14. 15. versei.
7. Uri imádság. Megáldás, Csiky Lajostól.
8. Gyermek-énekkar éneke.
9. Gyülekezeti éneklés, 179. dicséret 10. verse.

A gyermek-énekkart Mácsay Sándor főiskolai ének- és zenetanár vezényli. Felhívjuk ezen — ha szabad úgy mondanunk — érdekesnek ígérkező újításra lapunk olvasóinak szives figyelmét.

Kossuth-városok Amerikában.

Márczius 15-en, gyönyörű kiállításban és lelkes magyar tartalommal jelent meg az amerikai magyar újságok közül, a »Magyar Híradó.« Ebben a számban több arcképet is ad; a többek között Podmaniczky Frigyesét s Thaly Kálmánét, a kik egyuttal cikketek is írtak. Igen érdekes, hogy a »Magyar Híradó«-ban több kiváló amerikai államférfi és író is megszólalt, a magyarokról mondva elgyetmást. Ennek az újságok egyik cikke nyomán föl-emlíjük, hogy Amerikában nemcsak egyes utcák, de városok is vannak elnevezve Kossuthról. Hat Kossuth-város van a tengeren túl. Ime a kimutatás: Kossuth nevű város van Indiana államban, Iowa államban, Maine államban, Missouri államban, Ohio államban, Pennsylvania államban. — És meg van a Kossuth-név Amerikában magyar módon utcák elnevezése alakjában is örökítve. Egy sereg városnak van Kossuth utcája (street) utja (avenue) vagy tere (place) — így Brooklyn-nak, Boston-nak, Newark-nak és Pittsburg-nak.

Gyászejelentés. Szülői szívünk viaszalhatatlan bánattal lesújtva tudatjuk felejtetlen kis fiunk Gabikának, élete 3-ik évében, scarlat foryán beüvetkezett szivszühüdesben történt elhunytát. Forrón szeretett kis halottunk hült tetemei folyó hó 31-én vasárnap délután 3 órákor fogtak a homokkerü 180. számú háztól az ev. ref. vallás szertartása szerinti gyászima után a Kossuth-utcai sírkertben az örök nyugalomnak átadott. Debreczen, 1895. márczius 29. Isten veled Gabika! Kovács Gábor, ügyvéd és neje Nemes Irma, Kovács Béla, Margit, Lilike, testvérek. Özv. Nemes Gaborné nagyanya.

Orvosok mint képviselőjelöltek. A »Közgyeszségügyi Kausz«-utolsóelőtti számában a következő érdekes hírt olvassuk: »A jövő országgyűlési választás alkalmára eddig 37 orvos tudata velünk, hogy képviselőjelöltek fel fog lépni. Közülük 11 Budapestről, a többi a provinciáról. Nálunk a fő, hogy orvos legyen vagy gyógyszerész; politikai partállásai nem törődünk. Úgy értesülünk, hogy közelebb a gyógyszerészek is tömörülni fognak ily irányban. A jövő parlamentben 20 orvosnak és 20 gyógyszerésznek be kell jutnia képviselőül ha török, ha szakad, mert ez státusunk életkérdése.« — Nagyon szép! — Hanem hogy aztán mitől lenne az jó? annak csak az Uristen a megmondhatója.

A debreczeni munkás daleylet f. hó 31-én, azaz holnap d. u. 4 órákor, az egylet helyiségében (Rózsa-bokor-vendéglő) gyűlést tart. Tárnyak: 1. Előki lekö-zónés. 2. Igazgató lekö-zónés. 3. Az egylet lekerdesé. 4. Esztelges indítványok.

Egyház. A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1895-ik évi márcz hó 31-ik napján d. e. 10 órákor közgyűlés tartatik. Tárny: fontos folyó ügyek.

Halálhír. Vedress Gyulának, a debreczeni színház volt kedvelt tulajánka és anyja: özv. V e d r e s s V a s s Antalné szül. Pfeilschitter Teréz urnó, f. hó 28-án, életének 77-ik évében, Budapestben elhunyt. Temetése ma d. u. ment v. g. b. Béke hamvaitra!

Áthelyezés. Publik Ernő nagyikindai járásbíróági aljegyző, Publik Ernő

debreczeni helyettes tűzoltó főparancsnok tehetséges fia, kitől számos sikerült dolgozat jelent meg lapunk hasábjain, áthelyeztetett, haszon minőségben, a nagy kiskindai törvény-székhöz.

A vasuti szomszédos forgalom megkönnyebbitése. A magyar államvasutak igazgatósága most a szomszédos forgalom könnyítése céljából menettéri jegyeket bocsátott ki. A kötszeres áru menettéri jegyek két napig érvényesek. Gyermekek az első osztályon II-osztályú, II-osztályon harmadosztályú, a III-ad osztályon feljeggyel utazhatnak.

A debreczeni jótékony négyesület 1894 márcz. hó 31-én d. u. 3 órákor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart. Tárny: 1. Intézkedés a tervbe vett májusi ünnepélyre nézve. 2. S-gélezesek. 3. Folyó ügyek.

Alapszabály jóváhagyás. A p.-ladányi népkör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Isteni tiszteltek. Holnap d. e. az ev. ref. nagy templomban Ferenczy Imre lelkész, a kis templomban Tóth István segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Dicsófi József lelkész, — az ág. ev. templomban pedig Mohr Béla segéd-lelkész végzi az isteni tiszteletet. A rom. kath. templomban vasárnap reggel 9 órákor dr. Wolafka Nándor v. püspök plebános énekes nagy misét mond s utána Kovács Márk segéd-lelkész tart szent beszédet.

Halálhír. Taricska Janos debreczeni polgár, életének 64-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 31-én, azaz holnap d. u. 3 órákor lesz, szarvas-piac 2894-ik sz. háztól. A Kossuth-utcai templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben hantolják el. A tem-tést Dankó Mihály temetkezési intézete rendezi.

A Csokonai kör tegnapi estélyén Sinka Sándor, a főiskola jeles tanára tartott érdekes felolvasást Pompéjiről, melynek ki-ásott részeit vaszonra vetített képekkel tette szem-lehetővé. A felolvasást és bemutatott képeket nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Gonosz felelet. Vén kisasszony: Látja uram itt vannak az iskolai bizonyítványaim. Megörzitem valamennyit.

Ur: Igazán nagyszerű, hogy abban az időben milyen tartós papírost gyártottak.

A debreczeni szocialdemokrata munkáspárt holnap este, a Vilmos-féle sas-utcai sörcaimokban, nemzetközi világpostával, polgári bázassággal, dallal és szavalattal egybekötött kedélyes estélyi rendez, felteletjű nélkül, a következő műorra:

1. Megnyitó beszéd tartja Tóth Sándor.
2. »Munkás marsailleise«, éneklük a vígalmi Tagok.
3. Morócz. »Prolog« szavalja öv. Galambosné, 4. Petőfi. »A kórházban«, szavalja Hubay György, 5. Petőfi. »Szeged szeged«, szavalja Szabó Ignatz, 6. Palágyi. »Május elseje«, szavalja öv. Galambosné, 7. Május elsejére, éneklük a vígalmi Tagok.
8. »Munkás vagyok«, szavalja Fröhwrth Ernő.
9. »Házassági ajánlat, előadja Kecskés Péter.
10. »Vizgasztalás«, szavalja Griczmann Gyula.
11. Petőfi. »Vándor legyen«, szavalja Klár Viktor.
12. »Mik vagyunk mi«, szavalja Tóth Sándor.
12. »Munkás marsailleise«, éneklük a vígalmi Tagok.

Csalás. Furfangos módon csapta be tegnap egy asszony Schwarz Farkas termény kereskedőt; elhitette vele, hogy van ő neki a Boldog-kertben egy kasszánia, a mit ő igen olcsón ad. Schwarz Farkas megakadott vele és az asszony 10 frt felpénzt is kapott. A midőn Schwarz a szénát elakarja vinni, akkor vette csak észre, hogy őt rutil becsapják. Rögtön jelentést tett a mezőrendőrségnek, mely a furfangos csaló asszonyt elen megindította a vizsgálatot.

Veszedelemes kéregető Tegnap este a Zoldfa-utca egyik házába bement egy magas testalkatú, fehér szőrbő öltözött ember és a ház lakóira reá támadva, erőszakmal pénzt követelt, lövéllel fenyegetve a lakókat. A ház ferfi lakói kirohantak, mire a kéregető megugrott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Lehet-e sánta ember hivatalnok? Egy végzett joghallgató, ki egyik rövidebb látótól eltekintve, kitűnő egészségnek övend, a pécsi posta- és távirtda igazgatóság fogalmazói osztályba kérte fölvetést, tehát oly o s z t á l y b a, — a hol kizárólag b ü r o k t i k u s t e e n d ő k v a r n a k r e á. A folyamondványt a kereskedelemügyi miniszterium elutasította, azzal az indokolással, hogy »testi fogyatkozása következtében alkalmaztatása eszközöhető nem volt.« A miniszterium ezen indokolása erősen sántít. Spárta-ban, hol épkeziab embert türtek csak, tán megállta volna helyét, de most egy kassz komikus.

Sétahangverseny. Holnap d. u. 4 órákor, a Margit-fürdő dísztermében, a katonai zenekar sétahangversenyt rendez, a következő zenekarral: 1. Induló. 2. Raymond nyitánya. Thomastól. 3. »E csökök az egész világunk!« — keringő Ziehrertől. 4. Az utolsó üdvözlet, dal Komzától. 5. Ünnepi induló, Krausz karmestertől. 6. »A szép molnárné«, francia polka Stroblól. 7. Rézslét a »Zamorai bíró« operából Gounodtól. 8. Gyors polka, Gleisnertől.

Elszámolás nitás.

A f. évi márc Emke bál alkalmával.

I. Be
1. Jegyekből
2. Felülfizetésekből

Össz. II. K. Terem, nyomtatva Maradvány vagysis 04 kr., azaz négyyszáz

A mult alkalommal felülfizetéseken kívül még:

a gázgyár igazgató Weisz Lévine urn Fehér Domokos urn N. N.

Fogadják úgy a felülfizetéseikért, valamint a száonyezeknek a tes kikötözéseikért k

Az Emke bál-remésből:
Debreczen, 1895.
R o n c s i k L a j o s ellenőr.

A mai szar Rössler Berger és Hor téglagyár társaság h olvasóink figyelmét

Henneberg se lódi, ha közvetlen gyar fehérs és szineseket 33 méterenként — sima, tázókat, damasztot s bőző minőség és 2000 bér és vámmentesen mintákat postafordultva (cs. k. udvari szállító) Svajczba címzett levelező lapokra 5 kros bégyar nyelven irt megintézetnek.

Betörés a Városháza általános az, hogy a mult csütörtök délr. ev. ref. templomban kétkötés az bel gazemberek a Kossuth-két a legosmányabb hár csütörtökön csupánban látott napvilágot, a »Debreczeni Ellenőr«-dologról. Ennek magy Kiss Albert lelkész ur a nyomozás megindítás urral, arra kérte a »Debreczeni Ellenőr«-közgyűlésen jelen volt s »Debreczeni Hirlap«-nak hogy a nyomozás érdekesnek a dolgrol, mert tük, hogy a korai hirlapnyomozás remélt eredménytőlán a betörő dósításunkat megsemmjárt el a »Debreczeni«- »Debreczeni Hirlap«-jódót, bizonyára megszósztából, kikürtölni. Nem a »Debreczeni Hirlap«-tudósított, mert ő lap r o z o t t í g e r e d e a felett mégis csodárczeeni Hirlap«-szerkeszedő, teljesen méltányos eleget. Különben maskor az a »Debreczeni Hirlap«-mely dolgot a rendőri ügyelőre el kellett volna nni publikálta; ellenbe fejezett tényt, midőn K általa kezdeményezett s z e b r - r a k v o a m e g i z t e t z o n b a n a z u t r a m o n t a n o K u l i m á z o , a f e l e t t i ö r e c s e t t m e g e g y d e b r e c z i m o n , s i e l t e t t z t d o b r a m e l t o k i z i n e z e s s e l . A j a p e d i g a t ö b b i l p o k a t k a g o z n e m í r t a k m e g , a h e g z e t z o t t a z e i t e l t e v o l n a l t a l l a n k e k h a j u h e r c e z e t t , m e r t m á f e l p o d á n y e l c s ü t ö r t ö k ö n a l p a j b o k k r e r t p e d i g — u t r a m o n t a a l e l k i ü d v o s s z e g e t . A z e l a n k , m e l y p e d i g n a g y p o z i t i v e r e d m e n y e t u n o , h o g y a » D e b r e c z e n i H i r l a p « t e t t e f i g y e l m e s a r r a , h o g y j o l e l r e j e l z o n a z a n a k D e b r e c z e n k i t g y a n b a f o g n a k , a k i h o g y n e m a k i f o z t o t t t e k e r u l t e e p e n z ? S o k v a r s u n k b a n e b e t ö r e s e k l ö n n e k , h o g y e g y e z a k b e t ö r e s e k s e g y i k e t s e m v e k ö n ö s b b , h o g y a n a g y k ö z h e t t e k , h o l o t a n a g y m e g a k e s o é j i ó r á k t a n i s g y a n u s , h o g y k a l v i n i s t a k f o z i s t a n t ; h o l o t m e j a z t , h o g y a k a l v i n i s t a

tüztöltő fõparancsnok te- mos sikerült dolgozat je- bájain, áthelyeztetett, ha- a gy k i k i n d a i t ö r v é n y -

zomszédos forgalom se. A magyar államvasu- a szomszédos forgalom menetleri jegyeket bocsá- ru menetleri jegyek két gyermekek az elsõ osztá- II-od osztályon harmad- utályon feljeggyel utaz-

ni jótékony nõegye- hó 31-én d. u. 3 órakor ben választmányi gyûlést és a tervbe vett má- 2. Ségélyezések. 3 Folyó

aly jóváhagyás. A apszabályait a beügyimi-

teletek Holnap d. e. az aban Ferenczy Imre s. aban Tóth István segéd- zai templomban Könyve- az ispotályi templomban az ág. ev. templom- segéd-lelkész végzi az rom kath. templomban kor dr. Wolafka Nándor hekes nagy misét mond segéd-lelkész tart szent

Taricska János debre- 64-ik évében elhunyt. az az holnap d. u. 3 óra- 2894-ik sz. házító. piomban tartandó gyász- asuth-utczai temetőben est Dankó Mihály temet-

l kör tegnap estélyén iskola jeles tanára tar- Pompéjiról, melynek ki- tett képekkel tette szem- es b-mutatott képeket a közönség. Men kisasszony: Látja uram nyilványaim. Megõriztem

hogy abban az idõben tartottak.

ni szocial demok- holnap este, a Vilmos- arnokban, nemzetközi házassággal, dallal és kedélyes estélyt ren- a következõ mû-orral: 2. artja Tóth Sándor. 2. éneklik a vigalmi ról: szavalja öv. Ga- A körházban, szavalja tofi. Szeged szeged, 6 Palágyi. Majus el- ambosné. 7. Majus else- ni Tagok. 8. Munkás gyórt Ernõ. 9. Házas- kes Péter. 10. Vi- Griczmann Gyula. 11. szavalja Klár Viktor szavalja Tóth Sándor. see, éneklik a vigalmi

agos módon csapta be awarez Farkas termény ele, hogy van õ neki kszai szenája, a mit õ w a r c z Farkas meg- szony 10 frt felpénzt is arez a szénát elakarta a észre, hogy õ rutul ntést tett a mezõrend- gos család aszony ellen atot.

em kérégetõ Tegnap egyik házába bement egy szõrbe öltözött ember amadva, erőszakkal el fenyegetve a lakókat. hantak, mire a kérégetõ megindította a nyo-

ta ember hivatal- ghalgató, ki egyik rö- es, kitûnõ egészségnek es távirda igazgatóság kérte fölvetését, tehát a hol kizárólag t e a o d õ k v a r - nyt a kereskedelmiügyi a, azzal az indoklással, a következõben alkai- nem volt. A minisz- erõsen ajánlt. Spárta- bert türeks csak, tán de most egy kissé ko-

rseny. Holnap d. u. 4 dísztermében, a katonai ny rendez, a következõ Raymond nyilányá- az egész világnak. 4. Az utolsó üdvözet, pi induló, Krause kar- ólnárnõ, francia polka Zomorai bíró operából ka, Gleisnertõl

*** Elszámolás s köszönetnyilvá- nitás.** A f. évi márczius hó 9-én tartott Emke bál alkalmával volt:

I. Bevétel:	
1. Jegyekbõl	494 frt.
2. Felülfizetésekbõl	111 frt 30 kr.
Összesen	605 frt 30 kr.

II. Kiadás: Terem, nyomtatvány stb. 186 frt 26 kr. Maradvány vagyis tisztá bevétel: 419 frt 04 kr., azaz négyszázötvenkilenc frt 04 kr. A mult alkalmával a hírlapokban közlött felülfizetéseken kívül utólagosan felülfizettek még:

a gágyár igazgatóság	36 frt 36 kr.
Weisz Léviné urnõ	4 "
Fehér Domokos ur	10 "
N. N.	1 "
Együtt	51 frt 36 kr.

Fogadják ugy a fentemlített felülfizetõk, felülfizetéseikért, valamint Kunz József és trs. czeg a szõnyegeknél a díszítéshez lett díjmen- tes kikölcsonzéséért köszönetük kifejezését. Az Emke bál-rendezõ bizottság megbízá- sából:

Debreczen, 1895. márczius 28. Roncsik Lajos Beszler Károly ellenõr. pénztárnok.

* **A mai számunkban** megjelent Rösler Berger és Horvath »Elsõ debreczeni tégla gyár tarsaság« hirdetésére felhívjuk t olvasóink figyelmét.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyaramból rendelik, fekete fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krtól méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különbözõ minõség és 2000 mintázatban) sat. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svajczba címzett levelekre 10 kros, és levelezõ lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (9)—1.

*** Betörés a ref. templomokba.**

Városszerte általános megbotránkozás kellett az, hogy a mult csütörtökre viradó éjjel mind a négy debr. ev. ref. templomba betörték. A megbotránkozást nem annyira a betörés ténye, hanem leginkább az keltette fel, hogy a bitang gazemberek a Kossuth-utczai templom szõszékét a legcsínyesebb módon berondították. E hir csütörtökön csupán a »Debreczeni Hirlap«-ban látott napvilágot, míg a »Debreczen« és a »Debreczeni Ellenõr« hallgattak az egész dologról. Ennek magyarázata a következõ: Kiss Albert lelkész ur ugyanis megbeszélvén a nyomozás megindítását a rendõrfõkapitány urral, arra kérte a »Debreczen«-nek és a »Debreczeni Ellenõr«-nek a csütörtöki városi közgyûlésen jelenvolt szerkesztõt, valamint a »Debreczeni Hirlap«-nak jelenvolt tudósítóját, hogy a nyomozás érdekében egyelõre hallgassanak a dologról, mert könnyen megtörténhetik, hogy a korai hírlapi közlés megüsitja a nyomozás remélt eredményét. Mi ezen indokolt kérelem folytán a betörésekrõl szóló kész tudósításunkat megsemmisítettük, hasonlóképen járt el a »Debreczeni Ellenõr« is, míg a »Debreczeni Hirlap« jónak látta az egész dologot, bizonyára megszokott szencz-czió-hajhászalából, kikürtölni. Nem hibáztatjuk e miatt a »Debreczeni Hirlap«-nak fentebb említett tudósítóját, mert õ lapja nevében h a t a r o z o t t i g é r e t e t nem tehetett; de a felett mégis csodálkozunk, hogy a »Debreczeni Hirlap« szerkesztõsége az ily helyrõl eredõ, teljesen méltányos kérelemnek sem tett eleget. Külõnben maskor is megeselekede már az a »Debreczeni Hirlap«, hogy midõn valamely dologot a rendõri nyomozás érdekében egyelõre el kellett volna hallgatni, õ azt azonnal ki publikálta; ellenben elhallgatta azon befejezett tényt, midõn Kulimázó belerekedt az általa kezdeményezett sajtópír kátyujába, zsebrerakván a megisztaló czimzõ-eket. Most azonban az ultramontan érzelmekõl ismeretes Kulimázó, a feletti örömsében, hogy csufság esett meg egyik debreczeni kálmista templom- mon, sietett azt újra üttetni, saját izéséhez mellõ kiszinezéssel. A jámbor olvasó közönség pedig a többi lapokat kárhozta, hogy e dologot nem irták meg, a hevet, hogy a Kulimázó guszutát e itelte volna! Ő azonban, a javi-hatalan két hajú herceg, csak a markába ne- vet, mert má-fél példánytal többet árusított el csütörtökön a lapjából, mint a többi lapok 6 krért pedig — ultramontan létére is — eladná a lelki üdvösséget. Az eddigi rendõri vizsgál- latnak, mely pedig nagy erélyvel foly, semmi pozitív eredménye nincsen. Nem lehetetlen, hogy a »Debreczeni Hirlap« korai közlése te tette figyelemessé a betörõket arra, hogy jól elrejtõzzenek, vagy elzónázanak Debreczenbõl, hol most minden- ki gyanuba fognak, a ki krajczárokkal fizet, hogy nem a kifosztott templom perselyekbõl került-e e pénz? Sok mindenfõét beszélnek vár sunkban a betörések felel. Mindenesetre kü- lönös, hogy egy éjszaka történt mind a négy betörés s egyiket sem vette észre senki. Leg- kü önös bb, hogy a nagy templomba is befér- közhettek, holott a nagy templom környékén a késõ éji órákban is van járás-kelés. Az is gyanus, hogy kálmista templomokat akar- tak kifosztani, holott mindenki nagyon jól tud- ja azt, hogy a kálmista templomokban elvi-

hetõ értékes tárgyakat alig lehet találni (a keresztlõ és urvacserai edények, melyek némi értéket képviselnek, sem tartanak a templomok- ban); a perselyek tartalma se lehet oly csabító, hogy azért templom-betörést, mely súlyos büntetést von maga után, kísértésen meg va- laki. Abból azonban, a mi a Kossuth-utczai templomban történt, arra lehet következtetni, hogy itt nem rablás, mint inkább a kálmista templomok meggyalázása czéloztatott. Ez az általános nézet. A vizsgálat, ha eredményre vezet, bizonyára ezt fogja kideríteni.

Közzgazdaság.

Vetõmagvak: Haldek Ignác mag- nagykereskedõ heti jelentése a »Debreczen« számára.

V ö r ö s h e r e m a g. Az irányzat ezen üzletágban alhatatosan szilárd. A forgalom meglehetõsen élénknek volt mondható, miután az üzletben nemcsak a belföldi fogyasztók, hanem a külföld is részt vettek. Néhány 100 m. mázsa került eladásra, 63, 65 és 70 frton, minõség szerint.

L u c z e r n a m a g ismét elenkebben keresetelt, a tulajdonosok magasabb követelése folytán csakis egy 90 mázsa-s tétel kelt el 45 frtjával.

B a i t a c z m i a vetési idõ késése foly- tán ismét elhanyagolatott, névleg 11.50—12.50 frtjával jegyeztek.

B ü k k ö n y változatlan áruk mellett a rendes menetben haladt.

M u h a r m a g élénken kerestetik ugyan, de a vevõk a rendkívüli magas árkövetelést meg sem akarják fizetni, 18—20 frton jegyeztek.

R é p a m a g. Miután a külföldi gyõnge kezek áruikon tudnak, az irányzat ismét megszilárdult, a beállott áremelkedés mintegy 6 márkára tehetõ 100 kilónként.

Fõszerkesztõ: **Szinay Gyula.** Felelõszerkesztõ és lapkiadó: **Kösa Barna.** Fõmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.** (Szerkesztõség és kiadóhivatal fõtér 1823.)

A debreczeni izraelita hitközség elõjárósága. 101/895.

Építési árlejtési hirdetmény.

A debr. izraelita hitközség n.-várad.-u. 2204 és 2205 sz. telkére egy új templom állítandó fel, mely építménynek költségvetésil-g megállapított építési összege: 100,956 frt 99 krajczár.

Ezen építési munka biztosítására ezen- nel zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy 5000 frt banapénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. 1895. évi április hó 27-ik napjának d. u. 5 ó.

Reichmann Ármin hitközségi elnök urhoz nyújtsák be. Késõbben érkező ajánlatok figye- lembe vétetni nem fognak.

Pályázónak az ajánlatban ki kell jelen- teni, hogy a tervrajzot, a költségvetést és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti. Az építésre vonatkozó tervek, részletes vállalati feltételek és költségvetések a jegyzõi irodában (Sz.-Anna u. 2543 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetõk, vagy pedig vállalko- zók költségén Burger D. József jegyzõnél más-olatban megszerzethetõk. A beadott ajánlatok 1895. április hó 28-án d. e. 10 óraker fognak a hitközségi tanács-terembe nyilvánosan febotatni.

Megjegyeztetik, hogy a beérkező ajánla- tokat illetõleg a szabad választási jogot, az összegre való tekintet nélkül alólrott elõjáró- ság magának fenntartja. Debreczen, 1895. márcz. hó 28. (137.)

A debreczeni izraelita hitközség elõjárósága.

Hatóságilag engedélyezett önkéntes végkiárulás!

Széchenyi-utczá elején, a baró Podmaniczky házban évtizedek óta fennálló üzletemmel be- tegség miatt felhangyni kénytelenítetven: van szerencsém a t. közönség tudomására juttatni, miszerint az üzletemben levõ

arany- és ezüst ékszereket férfi és nõi arany- és ezüst órákat tetemesen leszállított áruk mel- lett kiárusítottam

Midõn ezen kedvezõ bevasárlási alkalmat becses figyelmükbe ajánlom, vagyok teljes tisztelettel

Lõrincsák László

(134.) ékszerész.

Csõdtõmeg eladás.

Vb. Feldmesser Péter volt b.-ujvárosi ke- reskedõ csõdtõmegéhez leltározott, a csõdlettár 1306—1318 t. számai alatt **224 frt 70 kr.** leltári becsértékben felvett üzleti felszerelés alulírott tõmeggondnok által szabad közbõl, to- vábba ettõl függetlenül az ugynevezett csõdtõ- meghez leltározott rõfõs- és rövidáru czikke- nek még nem értékesített része, mely összesen 700 tétel szám alatt **3030 frt 13 kr** leltári becsértékben vétetett fel,

zártajánlati verseny utján bezárólag 1895. április 24-ig

adhatók be, késõbben beérkező ajánlatok figye- lembe nem vétetnek. Ajánlatot tevõ köteles **300 frtot** készpénzben vagy törvényeszerü óvadékképes értékpapírban banapénzzel tõ- meggondnoknál az ajánlatok benyújtásával egyidejûleg lefizetni. Az elfogadott ajánlat be- nyújtójának banapénze a vételárba betuda- tik, a többieke az ajánlat visszautasítása után jelenkezésre azonnal visszavadjuk. A csõdvá- lasztmány az ajánlatok tárgyában 1895. áprili- 25 én határoz.

Az ajánlattevõt ajánlata feltétlenül köte- lezi, míg a csõdválasztmány fenntartja magának az ajánlati vétel-árra való tekintet nélkül a szabad döntés jogát. Vevõ az ajánlatnak reá történt leütése után 48 óra alatt köteles a vételarat a tõmeg- gondnok kezéhez lefizetni, különben bánat pén- zét elveszti s a tõmeg jogosult lesz késedel- mezõ veszélyére és kolt-égére a megvett ár-ukat tetszése szerinti módon értékesíthetni. Ugyan- csak a leütéstõl számított 48 óra alatt tar ozik vevõ az árukat átvenni, az üzlethelyiségbõl el- hordatni, késedelmet a tõmegnek felelõs le- end. A csõdlettár alulírott tõmeggondnoknál bármikor megtekinthetõ, az árak megtekinté- sére tõmeggondnok módot nyújt.

Dr. Kõrõssy Kálmán ügyvéd, csõdtõmeggondnok. Debreczen, Piac-utczá 1825 szám alatt.

A Haldek fele megvak a legjobbak.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

Tinct. capsici comp. Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű háziser most már 25 év óta legjobb fájdalom- csillapító beõrzõsõlemek fenyessen bebizonyított közönségnek, csodná, tag- szaggatásnál stb. né. A föld összes or- szágában nagy elõnyösítést és biztos hatást következõben minden oldaltól oly elismerést talált, hogy minden betegnek jogal ajánlat.

APOLLO GYERTYÁK

„SYPHONIA“ felülmûl minden eddig ismert permetezõt, mivel õnmûkõ- deõen permetez. Sok ezer ily per- metezõ van már alkalmazásban és ugyanannyi elismerõ bizonyítvány tanuszkodik arról, hogy a „Siphonia“ szerkezete minden más hason- czelû szerkezetet fölülmûl.

Eladó birtokok. Az ebesi állomás és vérvõlgy állomás közt 11 nyilas tanyaföld gazdasági épü- letekkel. A halápi állomáson kívül a vámos- pércsi útfélen egy 18 boglyás kaszálló gazdasági épületekkel. A tóczõskertben a második járás- ban 1 nyilas és egy fertály jó karban tartott szõllõ hozzávaló pajtával ELADÓ. Értekezhetni a tulajdonossal Sziv-utczá 1885. házszám alatt. (99.)

Uj élczlap (546.) Ez év elején jelent meg elsõ száma egy szép, kiállításában elõkelõ és elegáns, tartalmilag prózai és költõi külsékben gazdag, elsõrangú mûvészek tõl elõfizetési ára csak négy forint egy évre. Elõfizetéseket elfogadjuk minden könyv- kereskedésben és az „Élczlapok“ kiadóhivatalában, a hol ingyen próbászámokat is lehet kapni.

A Tinct. capsici comp. (Horgony-Pain-Expeller) kimagasló állását a fájdalomcsillapító beõrzõsõlemek kö- zött diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyítás arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól. Hogy értéketlen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával vedjgyûnkre, a vörös horgonyra figyeledõ és minden úveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krajryi árban ivergetnek; Buda- pesten **Török József** gyógyszerésznél. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában. (498. b.)

Valódi kék és fekete angol Cheviot állományú 16 és 20 frt. dívat és Lodenöltönyök fűzöld és barna 17 frt-ért kaphatók

Neumann M.
budapest-bécsi cégénél Debreczen, főtéra magy. kir. postával szemben. Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltenek. Meg nem felelő árak szívesen kicserélhetnek.

Építési cikkek raktára.
Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni hogy,
Piacz-utca 1824. szám alatt
SZIKSZAY-HAZ
cement és disztégla gyári raktárt rendeztem be és ugyanott legjobb minőségű portland és román cementet, valamint
kőbányai sajtolt disz-téglát zsákonként és vagononként bármily mennyiségben
jutányos áron árusítok. Kiváló tisztelettel

(121.) **Stegmüller Árpád.**

(7.)

Valódi tiroli Loden
Bauer Rudolftól Innsbruckban (Tiro) Rudolfstrasse Nr. 4.
Kész havelokok, köpönyegek legszebb és ismert legolcsóbb kivitelben, legizlésebb választék tiroli nő lodenekben.
Minta és katalogust ingyen és bérmentve.
A Bauer-féle Lodenek szoliditásánál fogva világhírnek örvendenek.

A t. gazdaközönségnek ajánlom, feltétlenül megbízható termelők-től beszerzett

GAZDASÁGI MAGVAIMAT

u. m. arankamentes francia és magyar luczernamagot, vörös lóherét, valódi Oberndorfi, valamint óriás sárga buczok.

Mammuth- és Eckendorfi

RÉPAMAGVAKAT

a németországi termelő eredeti ölmazarával ellátott zsákokban; továbbá legjobb minőségű

Angol perjét.

Tisztelettel:

Csanak József.

(138.)

COGNAC
CUZUBA-DUROZIER & CIE
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezetőirodák: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

Eladó.

1-ször: **Pusztá-ebesi** 16 tjkvben foglalt 40% nyilas tanyabirtok, urilak, kert és gazdasági épületekkel.

2-ször: **Kis-csapó-utczai** 6714. tjkvben foglalt 371. sorszámú 695 □ öl belterületű házastelek.

3-ször: **Séta-kertben** 6988. tjkvben foglalt 1 h. 86 □ öl területű szőlőbirtok, a rajtalevő és ujonnan épült kényelmes urilakkal.

Ertekezhetni az eladással megbízott

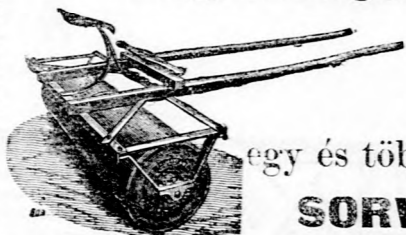
ZÁDOR LAJOS

kereskedővel,
(123.) főpiacz, Városháza épületében.

(20.)

Mayfarth Ph. és Társa féle legújabb szerkezetű két és három soros
aczéllemez-henger

a legjobb és legtartósabb földmívelési eszköz.

Különféle hajlékony lánccs. stb.
BORONÁK

és szabadalmazott

egy és több vasu „Normal“ aczél elzók

SORVETŐ GÉP „AUSTRIA“

ez idő szerint a legkitünőbb vetőgép, lapáyon, és lejtőn használható minden szabályozás nélkül és sem a gyorsított hajtás, sem pedig a lökések, a magnek egyformán rendes szórására befolyással nem bírnak. Könnyű kezelés és járás, valamint nagy tartósság és olcsó ár által tűnnek ki.

Különféle **cséplőgépek** gőz, ló, járgány és kézi hajtásra.

Összes gyártmányunk elismert kitérő szerkezetűek

Mayfarth Ph. és Társa os. és kir. szab. gazdasági gépgyárak

Bécs II. Taborstrasse 76.

Arjegyzékek és elismerő levelek bérmentve és ingyen kaphatók. Árusítók és ügynökök felvételnek. (83.)

H i r d e t é s.

A depr. fogyasztási és italadó bekezelő szövetkezet

által értesítetnek a helybeli és vidéki izraelita polgártársak, hogy Nagy-Hatvan-utca 1092-ik szám alatt Bignió János ur házában a szövetkezet által felállított 2-ik számú kimerőben

folyó márczius hó 29-ik napjától kezdve

Husvétii kóser szilva pálinka

ugy nagyban, valamint kis mennyiségben kapható.

Debreczen, 1895. márczius hó 18. Tisztelettel

a Kezelőség.

A fentebb hirdetett Husvétii pálinkának kóser mivoltát ezennel igazolom. Kmft.

KRAUSZ VILMOS főrabbi

RÖSSLER, BERGER és HORVÁTH

„Első debreczeni téglagyár társaság“

ajánlja a t. cz. vállalkozó, építész urak és az építelő közö ség szives figyelmébe felső léghuzam berendezéssel ellátott körkemenczében égetett

tégla gyártmányait

u. m. cser és vastéglát, nyers falazathoz (Rohbau) sima téglát kézzel és után sajtoló géppel készítve, — valamint szénnel égetett lapos és kupás cserepet, műtéglát (hat és négy szögletes alakban) konyhák és folyosók kiburkolására; épületi, páros és köbméter téglát, mindezen felsorolt gyártmányok, kivitel, minőség és hordképesség tekintetében a legjobb belföldi gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Mintákkal és árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgálunk. — Vidéki megrendelések és vasúti szállítványok a legnagyobb gondal csomagolva, mérsékelte fuvardíj felszámítása mellett, gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Ugyan itt kapható

a legnagyobb méretű teljesen kiszáradt

V Á L Y O G.

Utalványok válthatók a társaság irodájában reggeli 7 órától este 6 óráig.

Széchenyi-utca Fischbein-ház, a királyi tablával szemben.

Megrendelések házhoz szállítva is elfogadtnak.

(132) Telefon összeköttetés 71. szám.

PÁRISI DIVAT

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörű fény-nyomatu szines képek, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények, sat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

csak „Párisi Divat“ Párisi Divat a Pesti Hirlap-pal együtt

Egy évre	8 frt	Egy évre	18 frt — kr.
Fél évre	4 „	Fél évre	9 „ — „
Negyed évre	2 „	Negyed évre	4 „ 50 „

Mutatványszámokat kívánatra küld

a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala

(125.) V. váczi körút 78. szám.

Előfizetési árak

helyben, vagy postán	10
Égész évre	10
Fél évre	5
Negyedévre	2
Egy óra	1
Egyes szám	4

A lap szellemi részét illető minden a szerkesztőséghez tartozik. Bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben: Felegyi K. Lajos könyvtáros és a kiadóhivatalban (Főterület).

Fölhívás

A „Debreczeni Iyamának második hóval kezdődik, előfizetők ma kérjük t. előfizetők sükat a jövőben se ha volt valaha arra ti Magyarországnak lapja fontartassék; politikai viszonyok midőn egy kipurba feladat vár. Progréses fejtegetnünk, mokra sincs szűk reklám lapunk me séges multja.

A »DEBRECZENI

Egy évre 20 Ft
Fél évre 10 Ft
Negyedévre 5 Ft
Egy óra 2 Ft

Netaláni tévedés kérjük a vidéki t. fizetéseiket egyszer veskedjenek beküld kiadó-hivatalának, Tisztelettel

A szerkesztőség

Ad

(N. G.) Mikor

lyik hivatalos forum elintézt — ad a

Mikor valami talos forum nem a szul elintézni, azt is

A képviselőház zésben részesült egy lyet nem volt szaba

nül — ad akta ten

Egyik közelebb is napirendre a kérés

az a tömeges kérés arra kérték a törvény

suth Lajos érdemeit

A „DEBRECZENI

ISTEN

Szerettem egyszer

Miként a jó a

Hüba volt, a szép

A kit szerettem,

Hüba mondtam, h

Eldobom ezt az

Nem hitte el a szép

Intett nekem: „

En, bárha szörnyen

Nem löttem föbe

Keressem egy más s

Hogy áltassa jó

Est megtudá a hit

S visszatért hozz

En büszkén hátat

És intettem: „Ist

Az öreg

— A Debreczeni

Irtá: ifj. M.

Ezt az öreg házat

táján, vagy talán még

pegig a régi vesztőhely

ezeket a szomorú köosz

eielmes kőmives mester

s házat építetett belőlük